

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže a soudkyň Mgr. et Mgr. Lenky Bahýřové, Ph.D., a Mgr. Věry Jachurové v právní věci

žalobce: P. Č.
bytem
proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě ze dne 17.10.2018 na ochranu před nezákonným zásahem Policie ČR

takto:

- I. Žaloba se odmítá v části, ve které se žalobce domáhal vydání rozsudku, kterým by soud Policii ČR zakázal porušovat žalobcovo právo na ochranu před trestněprávním jednáním.
- II. Ve zbývajících částech žaloba zamítna.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení, obsah žaloby

1. Žalobce se žalobou ze dne 17.10.2018 podanou u Krajského soudu v Českých Budějovicích a následně postoupenou Městskému soudu v Praze domáhal vyslovení nezákonnosti zásahu spočívajícího v asistenci příslušníků Policie ČR při údajném vloupání pronajímatele do žalobcem platně a řádně užívaného bytu.

2. V žalobě uvedl, že od 2.5.2016 je nájemcem garsonky na adrese ubytovny N. v Č. B., a to na základě nájemní smlouvy, jejíž poslední dodatek (prodloužení nájmu) byl uzavřen v únoru 2018. Od 4.10.2018 začali zástupci pronajímatele (STAVOUNION, a.s.), jmenovitě p. M. a Ing. S., proti žalobci vystupovat nekorektně, arogantně a šikanózně, a přestože garsonka byla užívána řádně, hrozili mu ukončením nájmu. Nájemní smlouva nebyla písemně vypovězena.
3. Dne 15.10.2018 v poledne žalobce z vnějšího vstupu do chodby kontroloval garsonku a zaregistroval nápadný pohyb osob kolem jejích dveří. Ing. S. na něj volal, aby přišel blíže, což žalobce odmítl. Po návratu domů kolem 17 hod. žalobce zjistil, že se někdo do garsonky vloupal a dveře si opatřil vlastním zámekem. Obrátil se proto na recepci, aby mu vydala klíč, k tomu však nedošlo a žalobce proto oznámil Policii ČR spáchání trestného činu. Na policejní služebně se však dozvěděl, že do garsonky vnikl správce ubytovny za asistence příslušníků Policie ČR a byl o tom pořízen obrazový záznam.
4. Žalobce má za to, že se nejednalo o situaci, kdy by ozbrojený sbor nepotřeboval soudní povolení. Podle žalobce byla Policie ČR zneužita ke svévolnému ukončení nájemního vztahu ze strany pronajímatele a dopustila se porušení domovní svobody bez právního důvodu. I kdyby žalobce porušil nájemní smlouvu tím, že by pronajímateli nedovolil do garsonky neomezeně vstupovat (což však smluvně zakotveno nebylo), je to důvod k vypovězení smlouvy, nikoli ke vloupání pronajímatele za asistence Policie ČR.
5. Dne 7.12.2018 obdržel soud rozšíření žaloby, v němž žalobce navrhl, aby soud rozhodl následovně:
 - A) Přítomnost příslušníků Policie ČR dne 15.10.2018 při výměně zámku do bytu pronajatého žalobci v ubytovně na adrese N., Č. B., kterou provedl zástupce pronajímatele, byla nezákonným zásahem do práva žalobce na nedotknutelnost obydlí a na soukromí.
 - B) Neproověření opodstatněnosti volání zástupce pronajímatele na tísňovou linku 158, neobjektivní vyhodnocení poznatků o žalobci coby „údajném narušiteli pokojného stavu“ a absence snahy o vysvětlení žalobce ze strany příslušníků Policie ČR dne 15.10.2018 byla nezákonným zásahem, jímž žalobci vznikla bezdůvodná újma.
6. K tomu žalobce uvedl, že jednání příslušníků Policie ČR nelze ospravedlnit obecnou definicí úkolů Policie ČR, jejíž postup musí být vždy přiměřený. Zástupce pronajímatele (Ing. S.) ani nikdo jiný nebyl ohrožen na životě; Policie ČR nemá být ochrankou pro žádného ubytovatele, má chránit pouze faktická, nikoli domnělá ohrožení či nebezpečí. Podle žalobce nebyl důvod k tomu, aby Policie ČR umožnila zástupci pronajímatele násilně vniknout do pronajatého bytu, a vystupovala tak v pozici jakési polosoukromé ochranky. Žalobce neničil majetek v tomto bytě ani ve společných prostorách, ani nikoho neohrožoval. Příslušníci Policie ČR neměli uvěřit zástupci pronajímatele, že žalobce v bytě bydlí na základě ústní dohody. Výměnu zámku žalobce nepovažuje za poskytování ochrany a součinnosti při provádění exekuce. Má za to, že Ing. S. zneužil tísňové volání, za což měl být podle názoru žalobce pokárán a měl být odkázán na užití prostředků soukromého práva. Tím, že příslušníci Policie ČR byli přítomni svévolnému narušení

domovní svobody ze strany zástupce pronajímatele, jímž měl být žalobce od 4.10.2018 též zastrášován, se dopustili nezákonného zásahu.

7. Dne 13.12.2018 zaslal žalobce soudu další návrh, v němž navrhl další petit, z jehož obsahu lze dovodit, že požaduje, aby soud rozhodl, že:

C) Policii ČR se zakazuje porušovat žalobcovo právo na ochranu před trestněprávním jednáním a přikazuje se jí, aby opatřila zámek dveří garsonky č. X v ubytovně na adrese N., Č. B., vložkou stejného typu, jež byla vyměněna, a aby byl klíč od této vložky žalobci předán ve smyslu vykonatelného příkazu Okresního soudu v Českých Budějovicích č.j. 33 C 201/2018-17.

8. Žalobce s odkazem na předběžné opatření Okresního soudu v Českých Budějovicích uvedl, že toto opatření pronajímatel ignoruje, proto o jeho výkon žádá Policii ČR, jelikož se na výměně zámku u předmětné garsonky podílela svojí přítomností. V tomto ohledu totiž důsledky zásahu Policie ČR stále trvají.

9. Žalobce soudu předložil následující podklady:

- kopii Dodatku č. 1 k nájemní smlouvě o pronájmu bytu uzavřené dne 15.3.2016 mezi STAVOUnion, a.s., jako pronajímatelem a žalobcem jako nájemcem, z něhož vyplývá, že nájemní vztah se prodlužuje do 1.5.2019. Dodatek je datován dnem 19.2.2018 a podepsán oběma smluvními stranami;
- kopii nájemní smlouvy uzavřené dne 29.4.2016 mezi pronajímatelem a žalobcem na dobu určitou od 1.5.2016 do 1.5.2017, jejímž předmětem je nájem bytu – garsoniéry č. X v domě č.p. X v Č. B.;
- Dodatek č. 1 k nájemní smlouvě o pronájmu bytu uzavřené dne 1. 5. 2016 o zvýšení nájmu o 500 Kč, datovaný dnem 1.5.2018;
- opis stvrzenky ze dne 15.9.2018 o zaplacení nájemného ve výši 6000 Kč;
- kopii textových zpráv a další elektronické komunikace mezi žalobcem a Ing. S. z blíže neurčených dní a dále ze dne 15. – 18.10.2018;
- vyrozumění Krajského ředitelství Policie Jihočeského kraje ze dne 12.11.2018, č.j. KRPC-146886-14/ČJ-2018-020066-S, o vyřízení stížností žalobce ze dne 16.10.2018 a 22.10.2018;
- odpověď Krajského ředitelství Policie Jihočeského kraje ze dne 28.11.2018, č.j. KRPC-161699-4/ČJ-2018-0200AP-106 na žádost žalobce o poskytnutí informace ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb.;
- vyrozumění Policie ČR ze dne 26.11.2018 k trestnímu oznámení žalobce ze dne 24.10.2018;
- usnesení Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 16.11.2018, č.j. 33 C 201/2018-17, jímž bylo pronajímateli (STAVOUnion, akciová společnost) uloženo zdržet se pronajímání předmětné garsonky jiné osobě než žalobci a dále mu bylo uloženo předat žalobci klíč od vstupních dveří do této garsonky;
- MP3 nahrávky, na nichž jsou zachyceny rozhovory mezi žalobcem na jedné straně a zástupci pronajímatele (Ing. P. S., p. M.) na straně druhé.

10. Dne 14.12.2018 žalobce zaslal soudu další podání, v němž zopakoval tvrzení uvedená v předchozích podáních a shrnul předložené důkazy. Dne 5.2.2019 žalobce soudu oznámil, že souhlasí s rozhodnutím soudu bez ústního jednání. Dne 23.4.2019 pak soudu oznámil,

že se nařízeného jednání nezúčastní, vyčíslil náklady (2 300 Kč) a zaslal soudu koncept odůvodnění rozsudku, který by měl být ve věci vydán. K němu připojil usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 15.3.2019, č.j. 5 Co 407/2019-104, kterým byl potvrzen výrok Okresního soudu v Českých Budějovicích v usnesení ze dne 16.11.2018, č.j. 33 C 201/2018-17 o uložení předběžného opatření, a navrhl další důkazy (novinová zpráva z dubna 2017 o odsouzení Ing. M., sdělení NSZ ze dne 3.4.2019, kopii části webové stránky společnosti Stavounion, a. s., emailová zpráva P. L. z července 2018).

II. Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný navrhl, aby byla žaloba odmítnuta nebo zamítnuta. Ve vyjádření k žalobě uvedl, že Policie ČR byla dne 15. 10. 2018 prostřednictvím tísňové linky 158 požádána zástupcem společnosti Stavounion a.s., Ing. P. S. o přítomnost při výměně vložky zámku u pokoje žalobce, a to na ubytovně na adrese N., Č. B. (dále též jen „ubytovna“). V místě události byly přítomny dvě policejní hlídky, které byly vyrozuměny, že správce ubytovny má obavu z chování nájemníka, který si vyměnil vložku zámku, a po ukončení ubytování se proto nelze do tohoto prostoru dostat. Žalovaný na základě žaloby a k ní přiložených důkazů považuje též za nesporné, že žalobce nebyl na místě v danou chvíli vůbec přítomen, policisté vůči němu v dané chvíli tedy nerealizovali žádný úkon či zásah, nevstupovali do pokoje žalobce a ani žádným jiným způsobem nezasahovali do žalobcových práv a svobod. Po zjištění, že žalobce není na místě přítomen a že riziko ohrožení správce ubytovny pominulo, opustili policisté prostor ubytovny, aniž by se žalobcem vůbec přišli do kontaktu.
12. Žalovaný má za to, že ze strany Policie ČR se rozhodně nejednalo o nezákonný zásah vůči žalobci a že žaloba nesplňuje ani v jednom bodě podmínky, které pro důvodnost zásahové žaloby stanoví § 82 a násl. s.ř.s. ve spojení s judikaturou Nejvyššího správního soudu (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005, sp. zn. 2 Aps 1/2005). Policie ČR podle § 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o policii“) slouží veřejnosti a jejím úkolem je mimo jiné chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly dle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti. Je proto logické, že bylo nutné na telefonát na tísňovou linku 158 reagovat a situaci na místě prověřit. Žalovaný zde zdůraznil, že objekt ubytovny v Novohradské ulici je místem, kde ze strany ubytovaných osob dochází k častému narušování veřejného pořádku. Proto také byly do prostoru ubytovny vyslány celkem dvě policejní hlídky.
13. Policista má rovněž dle § 10 zákona o policii povinnost iniciativy, tedy v případě ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, jehož odstranění spadá do úkolů policie, je policista ve službě nebo zaměstnanec policie v pracovní době povinen provést úkon v rámci své pravomoci nebo přijmout jiné opatření, aby ohrožení či porušení odstranil. Na základě těchto poznatků a v souladu s uvedenými ustanoveními zákona o policii setrvali policisté preventivně na místě do doby, než bylo jisté, že žalobce není přítomen a případné ohrožení správce ubytovny skutečně nehrozí. Tato preventivní přítomnost policistů na místě nemůže být podle názoru žalovaného hodnocena jako zásah ve smyslu § 82 a násl. s.ř.s., a to ani v širším významu, kdy by v důsledku postupu policistů na místě bylo proti žalobci přímo zasaženo.

14. Nejvyšší správní soud ve své ustálené judikatuře definoval pojem zásah správního orgánu, proti kterému je možné se bránit zásahovou žalobou dle § 82 s.ř.s. tak, že „jde o úkony neformální, pro které mohou a nemusí být stanovena pravidla, například faktické pokyny (typicky v dopravě), bezprostřední zásahy (při ohrožení, při demonstraci, příkazy ke zjednání nápravy), zajišťovací úkony atd.; tedy obecně úkony, které nejsou činěny formou rozhodnutí, ale přesto jsou závazné pro osoby, vůči nimž směřují, a ty jsou povinny na jejich základě něco konat, nějaké činnosti se zdržet nebo nějaké jednání strpět, a to na základě jak písemného, tak i faktického (ústního či jinak vyjádřeného) pokynu nebo příkazu. Kromě neformálnosti samotného zásahu je neformální též donucení v případě nerespektování pokynu či příkazu (když ovšem i donucení je zahrnuto pod legislativní zkratku „zásah“)“ (viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2004, č.j. 2 Afs 53/2003-54 či ze dne 3. 7. 2014, č.j. 9 As 143/2013-53). V daném případě však žádný takový úkon ze strany Policie ČR vůči žalobci učiněn nebyl.
15. K tvrzení žalobce, že se Policie ČR dopustila nezákonného zásahu také tím, že chybně posoudila trestní oznámení žalobce, a porušila tak rovné právo žalobce na ochranu v trestním řízení, žalovaný upozornil, že Nejvyšší správní soud k přípustnosti zásahové žaloby v rozsudku ze dne 28. 4. 2005, sp. zn. 2 Aps 2/2004, jednoznačně uvedl, že „Nezákonným ‚zásahem‘ ve smyslu § 82 s.ř.s. nemůže být úkon policejního orgánu při výkonu působnosti orgánu činného v trestním řízení“ (shodně též rozsudek NSS ze dne 18. 2. 2010, č.j. 7 Aps 1/2010-53). Příslušností správních soudů ve věci ochrany proti jinému zásahu se zabýval rovněž Ústavní soud ve svém usnesení ze dne 18. 9. 2013, sp. zn. I. ÚS 2661/13, v němž uvedl, že „ochrana práv jednotlivců před zásahy ze strany Policie České republiky, pokud při nich policie nevystupuje jako orgán činný v trestním řízení, je zaručena prostředky správního soudnictví“. A contrario lze tedy uvést, že pokud Policie ČR vystupuje jako orgán činný v trestním řízení, nelze se vůči tomuto postupu domáhat ochrany v rámci správního soudnictví.
16. Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), v ustanovení § 12 odst. 10 definuje, že trestním řízením se rozumí řízení podle tohoto zákona a zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, trestním stíháním pak úsek řízení od zahájení trestního stíhání až do právní moci rozsudku, případně jiného rozhodnutí orgánu činného v trestním řízení ve věci samé a přípravným řízením úsek řízení podle tohoto zákona od sepsání záznamu o zahájení úkonů trestního řízení nebo provedení neodkladných a neopakovatelných úkonů, které mu bezprostředně předcházejí, a nebyly-li tyto úkony provedeny, od zahájení trestního stíhání do podání obžaloby, návrhu na schválení dohody o vině a trestu, postoupení věci jinému orgánu, zastavení trestního stíhání nebo do rozhodnutí či vzniku jiné skutečnosti, jež mají účinky zastavení trestního stíhání před podáním obžaloby, anebo do jiného rozhodnutí ukončujícího přípravné řízení, zahrnující objasňování a prověřování skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a vyšetřování. Z uvedeného tedy vyplývá, že Policie ČR při prověřování trestního oznámení žalobce postupovala jako orgán činný v trestním řízení, a v rámci této žaloby se tedy nelze domáhat vyslovení nezákonnosti jejího postupu.
17. Žalovaný soudu zaslal úřední záznamy policistů nstržm. Bc. M. U., OEČ X, ze dne 25.10.2018, pprap. O. P., OEČ X, ze dne 25.10.2018, nstržm. D. T., OEČ X, ze dne

2.11.2018, a pprap. M. A., OEČ X, ze dne 2.11.2018, kteří byli přítomni dne 15. října 2018 v prostoru ubytovny (viz příloha); a navrhl provést jako důkaz výslech Ing. P. S.

18. Při ústním jednání, které se konalo dne 16.5.2019, provedl soud po vyjádření žalovaného, jenž setrval na svém procesním stanovisku (žalobce se jednání nezúčastnil) a po rekapitulaci soudního spisu dokazování výsledkem svědků (nstržm. Bc. M. U., Ing. P. S.), zhlédnutím záznamu z policejní kamery ze dne 15.10.2018 a dále dokazování čtením následujících listin: vyrozumění Krajského ředitelství Policie Jihočeského kraje ze dne 12.11.2018, č.j. KRPC-146886-14/ČJ-2018-020066-S, o vyřízení stížností žalobce ze dne 16.10.2018 a 22.10.2018; vyrozumění Krajského ředitelství Policie Jihočeského kraje ze dne 28.11.2018, č.j. KRPC-161699-4/ČJ-2018-0200AP-106 na žádost žalobce o poskytnutí informace ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb.; vyrozumění Policie ČR ze dne 26.11.2018 k trestnímu oznámení žalobce ze dne 24.10.2018; úředních záznamů policistů nstržm. Bc. M. U., OEČ X, pprap. O. P., OEČ X, nstržm. D. T., OEČ X, a pprap. M. A., OEČ X, kteří byli přítomni dne 15. října 2018 v prostoru ubytovny. Provádění ostatních důkazů navržených ze strany žalobce soud zamítl z důvodu nadbytečnosti, neboť skutkový stav věci zjištěný na základě provedeného dokazování považoval za dostatečný pro rozhodnutí o žalobě.
19. V posuzované věci má soud na základě provedených důkazů za zjištěné, že dne 15.10.2018 se dostavily postupně dvě hlídky (čtyři příslušníci) Policie ČR na základě tísňového volání na linku 158) provedeného zaměstnancem Stavounion, a.s., panem Ing. P. S. na adresu ubytovny N. v Č. B. Nahlášeným důvodem bylo vystěhování problematického nájemníka (žalobce) z bytu, který si bez souhlasu pronajímatele vyměnil zámek od bytu. Ing. S. policistům sdělil, že se žalobce může nacházet i v bytě; zahlédl jej totiž v tu dobu v prostoru ubytovny a poukázal na to, že do bytu je možné se dostat i oknem z venku. Příslušníci policie ČR po příjezdu na místo provedli prohlídku okolí a poté byli přítomni odvrtní zámku do bytu č. X. Po celou dobu, kdy docházelo k odvrtní zámku, jemuž přivolání policisté pasivně přihlíželi, žalobce přítomen nebyl, takže nebyl policisty kontaktován. Po otevření dveří do bytu policisté prověřili, zda se žalobce v bytě nenachází, a když zjistili, že nikoli, z místa odjeli.

III. Splnění podmínek řízení – žaloba proti nezahájení trestního stíhání

20. Soud se nejprve zabýval tím, zda je žaloba projednatelná v celém rozsahu. Pokud žalobce spatřuje zásah žalovaného v tom, že Policie ČR mu *neposkytla trestněprávní ochranu*, resp. v tom, že na základě jeho trestního oznámení ze dne 24.10.2018 nebylo zahájeno trestní stíhání, je nutno uvést, že v této části je žaloba nepřijatelná. Žalovaný ve vyjádření k žalobě správně poukázal na ustálenou judikaturu správních soudů, z níž plyne jednoznačný závěr, že žalobu směřující proti tvrzenému zásahu v podobě nezahájení trestního stíhání je nutno pro absenci pravomoci správního soudu odmítnout.
21. Jak se uvádí již v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2003, č.j. Na 579/2003-10, pro soudy rozhodující ve správním soudnictví „ze soudního řádu správního ani z žádného jiného zákona nevyplývá, že by (...) byla založena jakákoli kompetence rozhodovat ve věci samé v soudně trestních věcech (...). Stejně tak ale není v pravomoci (...) přezkoumávat postup orgánů činných v trestním řízení, ani prošetřovat a vyřizovat stížnosti na tvrzený nesprávný postup správního orgánu. Soud na sebe nemůže vztáhnout pravomoci kontrolní nebo dozorčí, protože

mu je zákon nesvěřil. Prošetření případu a zjednání nápravy jinou formou, než kterou by připouštěl zákon, tedy správnímu soudu nepřislouží“. Obdobně viz též rozhodnutí NSS ze dne 27. 10. 2005, č.j. 6 As 58/2004–45 a ze dne 28. 4. 2005, č.j. 2 Aps 2/2004–69.

22. V rozsudku ze dne 18.2.2010, č.j. 7 Aps 1/2010-53 (publ. pod č. 623/2005 Sb.NSS) pak Nejvyšší správní soud výslovně uvedl: *„Jakkoliv na základě této judikatury nelze učinit závěr, že je jakékoliv rozhodnutí Policie České republiky, resp. jakýkoliv postup či nečinnost Policie České republiky, vyňato z přezkumu soudů ve správním soudnictví, lze uzavřít, že je tomu tak v případech, kdy se Policie České republiky nachází v pozici orgánu činného v trestním řízení.“*
23. Z obsahu spisového materiálu vyplývá, že dne 24.10.2018 podal žalobce podnět (trestní oznámení označené jako „prověření oznámení (odvrtání zámku), ČB, N.“), které bylo ze strany Policie ČR vyhodnoceno tak, že *„nebyly zjištěny skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin a odůvodňující zahájení úkonů trestního řízení podle § 158 odst. 3 trestního řádu“*. Ve vyrozumění ze dne 26.11.2018 Policie ČR odkázala žalobce na možnost primárně využít prostředků soukromého práva, přičemž neshledala naplnění skutkové podstaty trestného činu či správního deliktu a podání žalobce dne 19.10.2018 založila.
24. Z výše uvedeného tedy vyplývá, že Policie České republiky při úvaze o tom, zda oznámení žalobce zakládalo podezření z trestného činu, vystupovala v roli orgánu činného v trestním řízení, posuzovala trestní oznámení z hlediska ustanovení 158a odst. 1 a 3 ve spojení s § 59 odst. 1 (posouzení podání dle jeho obsahu) trestního řádu a dospěla k závěru, že ke zjištění skutečností důvodně nasvědčujících spáchání trestného činu není důvod. Policie České republiky zde nevystupovala jako správní orgán ve smyslu ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) s.ř.s. a § 82 s.ř.s. a ani nevykonávala působnost ve veřejné správě.
25. Městský soud v Praze nemá pravomoc přezkoumávat „úkony“ orgánu činného v trestním řízení (policejního orgánu). V tomto rozsahu nemůže ve věci meritorně rozhodovat, přičemž uvedený nedostatek podmínek řízení je neodstranitelný. Soud proto žalobu v této části prvním výrokem rozsudku odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) s.ř.s. (viz též rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21.11.2017, č.j. 7 As 155/2015-160, bod 63).

IV. Posouzení věci samé

26. Ve zbývajících částech žaloby se žalobce domáhá soudní ochrany prostřednictvím žaloby na ochranu před nezákonným zásahem ve smyslu § 82 a násl. s.ř.s., který spadá primárně v jednání příslušníků Policie ČR, k němuž došlo dne 15.10.2018 (návrh A a B). Z obsahu návrhu je seznatelné, že ve vztahu k jednání Policie ČR dne 15.10.2018 se jedná o jednání (zásah) již ukončené, takže žalobce požaduje deklaraci nezákonnosti tohoto zásahu. V další přípustné části návrhu pak žalobci jde o nápravu důsledků tvrzeného zásahu (výměna vložky a předání klíče žalobci - návrh C).
27. Podle § 82 odst. 1 s.ř.s. se může každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti

němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný. Žaloba je včasná a jako zásahová žaloba deklaratorního typu též bez dalšího přípustná (s výjimkou shora vymezené dílčí části), a soud proto mohl přistoupit k jejímu věcnému projednání. Vyšel přitom z následujících judikатурních východisek.

28. Nezákonným je takový zásah, u něhož jsou kumulativně splněny následující podmínky: Žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ správního orgánu v širším smyslu) správního orgánu, který není rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka); v případě záporní zásahové žaloby je pak nutno, aby zásah nebo jeho důsledky trvaly, případně aby hrozilo opakování zásahu (6. podmínka). Není-li byt jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (srov. rozsudky ze dne 17. 3. 2005, č.j. 2 Aps 1/2005 - 69 či ze dne 3. 11. 2015, č. j. 4 Azs 155/2017-20 atp.).
29. „Zásah“ přitom nemusí spočívat pouze v konání orgánu veřejné moci. Jak uvedl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 16. 11. 2010, č.j. 7 Aps 3/2008-98, *„[n]emusí jít nutně o akty neformální povahy či jen o faktické úkony, nýbrž i o jakékoli jiné konání či opomenutí konat, nelze-li je podřadit pod pojem rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Zásahem proto může být i nezákonná nečinnost spočívající v neučinění nějakého úkonu jiného než rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. V tomto ohledu tedy rozšířený senát nesdílí názor vyjádřený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 1. 2008, č.j. 3 Aps 3/2006 - 54, www.nssoud.cz, z něhož vyplývá, že nezákonným zásahem může být toliko konání, ne však opomenutí.“* (viz následně též např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2011, č.j. 5 Aps 5/2010-293, publ. pod č. 2386/2011 Sb. NSS, ze dne 22. 9. 2011, č.j. 5 Aps 4/2011-326, publ. pod č. 2458/2012 Sb. NSS). Kategorie „zásahů“ orgánů veřejné moci, proti nimž soudy ve správním soudnictví poskytují ochranu, je přitom velmi široká, jedná se fakticky o „jakékoli jiné akty či úkony veřejné správy směřující proti jednotlivci, které jsou způsobilé zasáhnout sféru jeho práv a povinností a které nejsou pouhými procesními úkony technicky zajišťujícími průběh řízení“ (cit. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 16. 11. 2010, č.j. 7 Aps 3/2008-98).
30. Podle § 2 zákona o Policii ČR *policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen „mezinárodní smlouva“).*
31. Podle § 10 odst. 1 zákona o policii *v případě obrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, jehož odstranění spadá do úkolů policie, je policista ve službě nebo zaměstnanec policie v pracovní době povinen provést úkon v rámci své pravomoci (dále jen „úkon“) nebo přijmout jiné opatření, aby obrožení nebo porušení odstranil.*
32. Podle § 11 zákona o policii *policista a zaměstnanec policie jsou povinni a) dbát, aby žádné osobě v důsledku jejich postupu nevznikla bezdůvodná újma, b) dbát, aby jejich rozhodnutím*

neprovést úkon nevznikla osobám, jejichž bezpečnost je ohrožena, bezdůvodná újma, c) postupovat tak, aby případný zásah do práv a svobod osob, vůči nimž směřuje úkon, nebo osob nezúčastněných nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného úkonem.

33. V intencích shora uvedených judikturních východisek a právní úpravy se soud zabýval nejprve druhou podmínkou soudní ochrany před nezákonným zásahem, a sice tím, zda žalobce byl zkrácen na svých právech, konkrétně pak na právu na nedotknutelnost obydlí a na soukromí.
34. V tomto ohledu považuje soud za stěžejní zjištění, že žalobce se v době tvrzeného zásahu policistů, který trval přibližně půl hodiny, na místě vůbec nenacházel a s policisty vůbec nepřišel do styku. Jak vyplynulo ze skutkových zjištění (a jak lze dovozovat i ze samotné žaloby), o přítomnosti policistů se žalobce dozvěděl až po provedení zásahu, v ten samý den, tj. 15.10.2018, po 17. hodině na policejní služebně. Přítomnost policistů na ubytovně tedy nemohla jakkoli ovlivnit jednání žalobce v době zásahu, policisté s ním vůbec nepřišli do kontaktu. Ve vztahu k osobě žalobce tak ze strany policistů nedošlo v době zásahu k jakémukoli aktivnímu či pasivnímu působení.
35. Nepřítomnost žalobce na místě v době zásahu pak vede soud rovněž k závěru, že žalobce nemohl být zkrácen na svých právech ani porušením povinnosti iniciativy Policie ČR, tedy povinnosti zasáhnout ve prospěch žalobce. Policejní hlídky byly na místo zásahu vyslány za účelem ochrany veřejného pořádku, nikoli za účelem ochrany něčích soukromých práv. Na realizaci soukromého práva (pronajímatele či nájemce) se policisté nijak podílet neměli a ani se na ní nepodíleli. Jejich úkolem byla v souladu s § 2 zákona o policii ochrana veřejného pořádku, který mohl být narušen s ohledem na osobu žalobce a jeho nikoli zcela standardní vystupování v mezilidských vztazích v důsledku případně nezvládnuté vzájemné „komunikace“ mezi pronajímatelem (jeho zástupcem) a žalobcem při řešení jejich soukromoprávního sporu.
36. Zasahující policisté nebyli povinni zjišťovat, na čí straně je v tomto soukromoprávním sporu právo. Pokud žalobce na místo nepřišel, byť si možná byl vědom toho, že se u jím obývané garsonky „něco děje“ (jak lze z žaloby dovozovat), policisté mohli vycházet pouze z informací, jež jim byly na místě dostupné. Z informací, které jim byly podány ze strany pronajímatele, resp. jeho zástupce, pak nemohli bez dalšího dovozovat, že postup zástupce pronajímatele (tj. samotná výměna zámku a vyklizení věci žalobce) nebyl po právu.
37. Namítal-li žalobce porušení práva na nedotknutelnost obydlí, soud dospěl na základě skutkových zjištění k závěru, že tato námitka je rovněž nedůvodná. Ve věci nebyla činěna spornou skutečnost, že žalobce byt č. X v ubytovně užíval a policisté si toho jistě museli být vědomi. Z provedeného dokazování není zcela zřejmé, zda policisté do obydlí užívaného žalobcem přímo vstoupili či nikoli; z kamerového záznamu tato skutečnost neplyne, podle úředních záznamů ke vstupu do obydlí nedošlo. Výpovědi svědků se v tomto ohledu liší – zatímco p. Ing. S. uvedl, že policisté do bytu krátce vstoupili, p. U. uvedl, že policisté zkontrolovali byt (i s ohledem na jeho velikost) pouze od jeho dveří a dovnitř nevstupovali. Jakkoli soud považuje výpověď Ing. S. obecně za důvěryhodnou, jako pravděpodobnější se mu i s ohledem na velikost bytu (18 m²) jeví toliko vizuální prověření tohoto prostoru ze strany Policie ČR, která si musela být vědoma podmínek, za

nichž lze do obydlí bez souhlasu jeho uživatele vstoupit (§ 40 zákona o policii). Svědecká výpověď Ing. S. ostatně obsahuje i jinou nepřesnost, například nesprávný údaj o době, kdy k odvrtání zámku v přítomnosti příslušníků policie došlo.

38. Soud v tomto směru zároveň považuje za významné, že žalobce za nezákonný zásah označoval toliko *přítomnost* příslušníků Policie ČR při výměně zámku, nikoli to, že by snad policisté do jím užívaného bytu vstoupili, resp. o této skutečnosti pouze spekuloval a v rámci svého žalobního návrhu ji ani nepovažoval za rozhodnou.
39. V rámci návrhu vymezeného shora pod písmenem B) žalobce poukazuje na vznik blíže nevymezené bezdůvodné újmy, jež mu měla vzniknout tím, že Policie ČR neproověřila opodstatněnost volání na linku 158 a že se nesnažila zjistit postoj žalobce. Z takového tvrzení o zásahu Policie ČR není zřejmé, jakým způsobem mělo být dotčeno žalobcovo právo na soukromí, resp. právo na nedotknutelnost obydlí. Jak již bylo uvedeno výše, účelem přítomnosti policejní hlídky byla ochrana veřejného pořádku, jejíž možné narušení ze strany žalobce bylo Policii ČR ze strany zástupce pronajímatele avizováno.
40. Z uvedeného vyplývá, že soud nemohl žalobci poskytnout ochranu podle § 82 a násl. s.ř.s., neboť dospěl k závěru o nenaplnění podmínky zkrácení na veřejných subjektivních právech žalobce ze strany Policie ČR. Při tomto závěru je nadbytečné zabývat se případným naplněním dalších podmínek pro poskytnutí této ochrany, přesto soud považuje za vhodné alespoň rámcově se vyjádřit k tvrzené nezákonnosti zásahu Policie ČR, která měla podle žalobce spočívat v její přítomnosti při odvrtání zámku ve dveřích bytu, který žalobce dle svého tvrzení až do dne 15.10.2018 užíval a jeho následném vyklizení.
41. V posuzované věci byla policejní hlídka na místo zásahu vyslána na základě oznámení na linku tísňového volání 158 učiněného zástupcem pronajímatele, který požadoval neodkladný zákrok Policie ČR. Na základě informací poskytnutých volajícím (mělo dojít k výměně zámku bytu problematického hosta na ubytovně) byla ze strany operačního důstojníka Policie ČR situace vyhodnocena tak, že lze očekávat ohrožení veřejného pořádku, a proto došlo k vyslání policejních hlídek na místo. Při hodnocení charakteru tísňového volání na linku 158 je přitom nutno vyjít z předpokladu, že Policie ČR má povinnost prověřit zásadně všechna tísňová volání, ledaže by bylo možné takové volání bezpečně označit za takové, které přítomnost Policie ČR na konkrétním místě v terénu nevyžaduje. Takový charakter však předmětné volání nemělo a Policie ČR konala zcela v souladu se svým posláním a zákonnou povinností ve smyslu § 2 zákona o policii, pokud se na dané místo, tj. ubytovnu, dostavila, aby situaci prověřila.
42. Ze skutkových zjištění vyplynulo, že policisté byli přítomni při výměně zámku a otevření bytu, na němž se však sami nijak nepodíleli. Po příjezdu na místo došlo ze strany policejní hlídky k prověření lokality a po odvrtání zámku rovněž k prověření prostoru bytu. Policie do činnosti pronajímatele, resp. jeho zástupce, nijak nezasahovala, nijak se jí neúčastnila a prostor opustila po zjištění, že k ohrožení veřejného pořádku v důsledku případné reakce žalobce na činnost pronajímatele s ohledem na jeho nepřítomnost nedojde. Toto zjištění však mohli policisté učinit až poté, kdy bylo postaveno na jisto, že žalobce se na místě nenachází. Pokud ihned po dosažení účelu, za nímž na místo přijeli, tj. po ověření, že nehrozí porušení veřejného pořádku, zase policisté prověřované místo opustili, soud

konstatuje, že jednali zcela přiměřeně situaci. Takový postup Policie ČR hodnotí soud rovněž jako souladný se zákonem, v intencích § 2 a § 10 odst. 1 zákona o policii.

43. Do určité míry podobnou otázkou, tj. otázkou tvrzené nezákonné přítomnosti (tam) strážníků obecní policie při svépomocném vyklizení, se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 20.3.2013, 6 Aps 11/2012-32. V tomto rozsudku dospěl NSS k závěru, že k nezákonnému zásahu ze strany obecní policie došlo, nicméně nyní posuzovaný případ vykazuje od případu posuzovaného NSS několik zásadních odlišností. Zatímco ve věci posuzované Nejvyšším správním soudem šlo o přítomnost obecní policie na základě pokynu obce jakožto jejího zřizovatele, tedy došlo ke zneužití obecní policie k ochraně soukromoprávních aktivit obce, v nyní posuzované věci Policie ČR nepřekročila svá oprávnění, neboť důvodem její přítomnosti bylo toliko zajištění veřejného pořádku. Její přítomnost na místě nevykazovala známky toho, že by „stranila“ zástupci pronajímatele, resp. že by plnila roli jakési jeho soukromé bezpečnostní služby. Rozdílná je rovněž délka přítomnosti Policie ČR na místě zásahu. Zatímco ve věci posuzované Nejvyšším správním soudem byla obecní policie přítomna od samého počátku vyklízacích prací až do konce vyklizení, v nyní posuzované věci Policie ČR samotnému vyklizení přítomna nebyla, nanejvýš na místě setrvala při jeho počátku, přičemž po vyhodnocení situace, že nehrozí ohrožení veřejného pořádku, místo zásahu opustila. A konečně na rozdíl od případu posuzovaného Nejvyšším správním soudem, který přítomnost strážníků na místě vyklizení vyhodnotil s ohledem na přítomnost žalobců (stěžovatelů) jako latentní pohružku využití oprávnění obecní policie, v nyní posuzované věci k takovému působení Policie ČR na žalobce vůbec dojít nemohlo, neboť ten na místě samém přítomen nebyl, resp. pokud byl event. někde poblíž, tak svoji přítomnost (z důvodů, které nejsou soudu známy) skrýval. Za této situace proto nebylo na místě od policejní hlídky očekávat, s ohledem na informace, které měla a mohla mít k dispozici, že bude ve prospěch žalobce jakkoli konat.
44. Nutno dodat, že soud v rámci řízení o této žalobě není oprávněn k tomu, aby hodnotil, zda zástupce pronajímatele jednal v souladu s občanskoprávními předpisy či nikoliv. Předmětem řízení je hodnocení postupu Policie ČR, jak jej žalobce v žalobě namítal, resp. o němž byla učiněna skutková zjištění. Soud tento postup vyhodnotil jako souladný se zákonem a pravomocemi, které zákon Policii ČR coby ozbrojenému bezpečnostnímu sboru svěřuje, a tedy v intencích čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (čl. 2 odst. 3 Ústavy ČR).
45. Co se týče části žalobcova návrhu, v níž se domáhal toho, aby Policie ČR, resp. žalovaný opatřil zámek dveří předmětné garsonky původní vložkou a žalobci předal klíč, pak bez ohledu na závěr soudu o tom, že podmínky pro poskytnutí ochrany ve smyslu § 82 a násl. s.ř.s. neshledal, nelze takovou povinnost žalovanému uložit, a to jednak z toho důvodu, že samotná výměna zámku bytu byla zcela v „režii“ pronajímatele, a dále proto, že žalovaný ani Policie ČR nemá ve vztahu k předmětnému bytu ani k ubytovně jakákoliv práva, jež by je k takovému úkonu opravňovala. Rovněž v této části tak musela být žaloba zamítnuta, neboť uvedené důsledky tvrzeného nezákonného zásahu nelze vůbec žalovanému, resp. Policii ČR přičítat.

46. Výrok o náhradě nákladů účastníků řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalovanému, který byl ve věci úspěšný, žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti v řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 16. května 2019

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu